

REDAȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Măsurorile neînscrise nu se
primesc.
Manuscrisurile nu se restituie.
INSERATE
se pr. se la Administrațiunea în
B. și în următoarele
CĂȘI DE ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukes Nachf.,
Kuz. Augenthaler & Emmerich
Leber, Heinrich Schalek, A. Op-
pelik Nachf., Anton Oppelik.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iuliu
Leopold (VII Erzsébet-körtl).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pub-
licități mai dese după tariful
și învoială. — RECENZIA pe
pagina 3-a o scrie în 30 bani

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LXIX.

„GAZETA“ iese în se-cara di
Abonamente pentru Austro-Ungarie
Pe un an 24 cor., pe șase luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se prenumără la toate ofi-
ciile postale din într și din
afară și la d-ii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Târgul Inului Nr. 30. etagiu
I. Pe un an 20 cor., pe șase
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu d-nsul în casă: Pe un an
24 cor., pe șase luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. — Un esem-
pliar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 151.

Brașov, Duminică 9 (22) Iulie.

1906.

Critica situațiune în Rusia.

Pe și ce merge sosesc sciri tot mai sensaționale despre mișcarea revoluționară din Rusia. Ea se manifestă cu nouă putere pe totă linia și a ajuns la un punct, când trebuie să se hotărăscă la un fel: ori un regim energetic, dér binevoitor și cinstit liberal, care se pótă liniști poporul peste măsură agitac, ori dictatura militară, care se mai încerce odată a îneca în sânge nevinovat spiritul revoluționar. Grea problemă și una și alta când totă împărția e subminată și revoluționarii sunt gata și hotărâți la tóte.

N-a fost destul că deseले aten-tate și împotriviri cu forța la mēsu-urile autorităților din orașe și sate, de altă parte crudele fapte ale aranjato-rilor de pogromuri recrutați din „ban-tele negre“, precum și desele re-voite în sinul marinei și în sinul ar-matei, până și al regimentelor de gardă împărătesci, a provocat cele mai nemilóse mēsurile coercitive și repre-sive, dér s'a mai adaus, drept uleiú turnat pe foc, la mișcarea de până acuma și revolta agrară, ce se în-tinde în mod inspăimēntător și care în guvernamentului Orel, Voroneș și Tambov a luat dimensiuni atât de mari, țărani pustiind moșiile boie-resci, în cât miliția recuirită a împușcat sute de țărani, ér în Orel a trebuit să se ia mēsurile extraordinare pentru salvarea măcar în parte a moșiilor marelui duce Mihail Alexan-drovici.

Cestiunea cea mare a țilei este: „ce va fi cu Duma?“ fi-va ea disol-vată, ori nu? Sgomotele cele mai a-larmante se răspândesc. Se ăice că se vor lua mēsurile energice chiar con-tra membrilor Dumei. E concentrată mulțime de armată în Petersburg și, pe când scriem, sosesc scirea, că a fost declarată acolo starea de asediú. Iritațiunea și neliniștea poporațiunii a ajuns la culme.

Țarul Nicolae II este încă neho-tărít ce să începă și nu se incumeta să demisioneze ministeriul actual, fi-nd-că n'are un plan hotărít pentru viitor și n'are încă un succesor pen-tru Goremykin.

Nimic nu caracterisēză mai mult stările desolate din Rusia, de cât fama, ce a lăit-o ăiarul semioficiós „Rossia“ din Petersburg, care într'un articol intitulat „Puterile esterne și situația în Rusia“ comunică, că la Viena și la Berlin s'ar fi luat în ve-dere o intervenire armată a Austro-Ungariei în Rusia spre a ajuta să se suprimē mișcarea revoluționară și re-voitele agrare. La această să fi con-tribuit și temerea, că mișcarea agrară ar putē să trecă din Rusia și în Ga-liția.

La prima ochire se observă esa-gerația acestei sciri, care s'a și des-mintit. Faptul însă, că o fóie rusescă seriósă o aduce, denotă cât de critică a ajuns a fi situațiunea în Rusia. Dēcă nu a urmărit altceva scirea această, a avut de sigur scopul să intimideze pe deputații radicali din Dumă, cari cu ori-ce preț voiau să adreseze un ma-

nifest cătră popor incurajând mișca-rea. Se vede, că amenințările au avut e-fect, căci s'a șters din manifest pa-sagiul cel cu pricina și s'a înlocuit cu altul, prin care țărani și munci-torii sunt provocați să respecteze or-dinea și dispozițiile autorităților. Nu mai puțin de 201 deputați s'au abți-nut dela vot în această cestiune.

In ce privesc presupusa inter-venție a Austro-Ungariei, Rușii ar fi în drept să ceară revanșă pentru ser-viciile lor aduse Austriei la 1849. Dér cine ar putē crede că ar fi po-sibil ca parlamentele din Viena și Budapesta să-și dea învoirea pentru o astfel de aventură periculoasă?

Cele ce se petrec în Rusia vor avé urmări grave și pentru situa-țiunea generală a Europei. De aceea trebuie să dorim o soluțiune a încurc-aturilor de acolo în favorul libertății popórelor marei împărții, între cari sunt și frații noștri basarabeni, cari și ei reclamă la rândul lor partea, ce li-se cuvine din această libertate.

Din dieta ungară.

(Debaterea asupra budgetului ministeriului cultelor și instr. publice.)

In ședința amintită, în care deputa-tul Mihail Polit și-a roșit discursul publi-cat în numărul de ér, după-ce deputatul Lazar Pál a polemizat cu oratorul sérb, a luat cuvintul ministrul instrucțiunii publice și al cultelor

Contele Apponyi Albert, care rēs-pundēnd lui Polit a ăis că are dreptate Polit, când susține că politica culturală a unui stat trebuie să fie în acord cu misi-unea acelu stat, cu dezvoltarea lui isto-rică și cu problemele viitorului. Conclu-siunile însă sunt cu totul altele acelea, pe cari le trage d-l Apponyi. Eu sunt de pã-rere — ăice dēnsul — că misiunea statu-lui acestuia este să fie legătură între Apus și Răsărit, așa însă că el s'ătransmisă Ori-entului cultura mai dezvoltată din Apus.

Misiunea această are și parte cultu-rală și de organizație de stat și militară. Milióne de patrioți maghiari și-au vērșat s'angele apărând cultura apusană contra pericolelor din Orient. Sérbi în-că și-au avut partea lor gloriósă în această apărare. Ungaria a fost cetatea extremă a Apu-sului.

Ei bine, a fi cetate extremă, nu-mai prin concentrarea tuturor forțelor se póte. Ungaria este în Europa cel mai vechiú stat centralizat.

Centralizarea regatului s'a făcut în evul mediu, când în altepărți erau cure-ntele centrifugale de suveranități parțiale, și s'a făcut fără oprimarea libertăților și cu respectarea acelor postulate de limbă cari sunt compatibile cu unitatea de stat. Dovada cea mai bună că naționalitățile și ađi trãesc și pot să desfășure acțiune.

Departē suntem și astăđi de a voi să paralizăm pe concetățenii nemaghiari în individualitatea lor de rassă, ori să le împedecăm dezvoltarea culturală; atăta le cerem numai, că să se acomodeze și ei acestei legi a existenței Ungariei, care lege nu se póte renega fără pericolul destră-mării și nimicirii Ungariei.

Guvernul cheltuesce cincé milióne pen-tru școlile secundare de stat și 2 milióne pentru subvenționarea școlilor confesionale, municipale, comunale. Tot așa la școlile primare. Pentru cele de stat cheltuesce 8.860.000, ér pentru subvențiunii 3.900.000. Nu se póte vorbi decí de exagerarea nu-mérului școlilor de stat și vorbele lui Bluntschli nu se pot aplica la noi.

Când noi înființăm școli de stat, res-pectăm ori ce susceptibilități juste.

Al. Vaida: Pe temeiul legii naționa-lității?

Barta Ödön: Legea naționalităților nu e mai pe sus decât legea statului!

Contele Apponyi: Nu înțeleg ce vré să ăic d-l deputat invocând aici legea na-ționalităților?

Al. Vaida: Să ne înființăm și noué școli de stat!

Contele Apponyi: Acestă dorință o vom și implini cât ne va sta în putință. Atăta știu, că legea școlară de la 1868 ăa ministrului instr. publice dreptul să înfiin-țeze școli de stat (O voce în centru: Cu limba de învățământ românescă! Mișcare). Pentru această, nu cred să găsescă d-l de-putat o bază în vró lege. D-l deputat n'ă cetit aici §-ii 17, 18 și 19 ai art. XLIV de la 1868 despre egala îndreptățire a națio-nalităților. Obligațiile cuprinse acolo sunt condiționate prin cuvintele: »pe cât va fi posibil«, ér posibilitatea are nu nu-mai limite materiale, ci și morale (Apro-bări.) La rândul meu atrag atențiunea d-lui deputat asupra primei alinee și a primului § al aceleiași legi. Partea introductivă a legii sună așa: »Deorece toți cetățenii Unga-riei contorm chiar principiilor fundamentale ale constituțiunii în privința politică forméză o singură națiune, națiunea indiviză, unitară maghiară«...

Mih. Polit: În privința politică!

Apponyi: Ér §-ul prim ăice: »in urma unității politice a națiunii, limba de stat a Ungariei fiind cea maghiară«, pe când d-l deputat a tras la îndoială această în discursul său de astăđi și a ăis că e absurditate, ca statul să aibă limbă.

Polit: Da, limbă oficială!

Apponyi: Cât timp Dv. stați pe pi-cior de rēsboiú cu dispozițiile fundamen-tale introductive ale legii citate, până atunci nu există posibilitatea morală, ca să satisfacem obligământul acela condi-ționat, amintit în lege. (Aprobări și a-plauze.) In tóte aceste considerațiuni póte reinvia o direcție mai blândă. Numai o di-recție mai blândă, căci în principiile fun-damentale nu este nici o deosebire între noi și politica lui Deak și Eötvös. Póte să reinvia un curent mai blând în aplicarea legii, decă se vor realisa speranțele lui Deak și Eötvös în privința contopirei con-cetățenilor nemaghiari în ideea de stat maghiară. Cât timp însă acele speranțe trebuie să le declar în cea mai mare parte de ilusiuini... eu trebuie să țin la tradiți-unile, pe cari le reclamă garantarea unității de stat maghiar.

On. Cameră! In timpul prea scurt, de când funcționez ca ministru, am făcut unele experiențe, din cari m'am convins cu regret că în cercurile conducătoare ale concetățenilor nemaghiari, principiul fun-damental citat adineaori n'a trecut în sânge. Dilele acestea m'am ocupat cu re-censearea cărților didactice edate pentru uzul preparanđilor și școlilor primare ro-mâne. Regret, că nu le pot să le cetesc în limba originală — dér aveam înaintea mea traduceri fidele din părțile cele mai importante. Ca să citez un singur exemplu într'una din aceste cărți didactice, d. e. care conține expunerea poporală a con-stituției patriei, în general tezele de drept public erau corect stabilite, dér cartea trece apoi la o analiză de tot lungă a legii despre egalitatea naționalităților. In această analiză tezele erau ărași în cea mai mare parte în forma corēspondătoare legii, erau însă și în privința acestă erori esen-țiale și defecte. Autorul însă a uitat să amintescă de tezele fundamentale, pe cari le-am cita adineaori.

Tóte le rēlevéză din conținutul acelei legi, numai asta nu, că națiunea maghiară este o națiune politică unitară și indiviză; spune că limba legilor și a parlamentului e maghiară, dér scóterea în relief a uni-tății politice naționale maghiare a fost cu totul omisă, așa că eu am fost nevoit a interđice această carte (vii aprobări și a-plauze). Său cel puțin a invita pe autor, să modifice, căci prin reticența unor lu-

cruri tot așa de bñe se póte presenta un tablou neadevărát în fața tinerimei ca și prin predarea unor teze eronate. (Apro-bări.)

Este numai un exemplu, Domnilor, dér sunt și altele multe din șcursul timp al funcționării mele, din cari am dobândit convingerea, că lipsese condiția funda-mentală a înțelegerii reciproce, înțelegerea că Ungaria nu este un amestec al ras-selor (!) ci că aici există o națiune uni-tară politică cu organizație corēspondătoare de stat, trebuie să existe, ér în cadrul acestei națiuni politice fie-care individ este îndreptățit a-și manifesta libertatea individuală, așa-dér și individualitatea de rassă în cadrul marginelor, pe cari le cere unitatea de stat, dér în care naționalitățile și rassele, ca subiecte de drept public nu există. (Vii aprobări și aplauze.)

Polit: Eróre!

Apponyi: Nu cred, că cineva citând exact legea, să pótă proba erori din cele spuse de mine.

Incă un lucru.

D-l deputat se jáluesce atupra violă-rilor autonomiei sérbesci. Nu pot, domni-lor, decăt să repet că guvernul acesta și eu, în sfera mea de competență, vom fi totdeauna cu cea mai mare atențiune la ori-ce violare decă cineva va dovedi, că nu i-s'au pázit drepturile garantate în lege. Inșe teza susținută de d-l deputat că poli-tica n'are de a face cu viața bisericescă, numai atunci o voiú adopta și pune în execuție, când d-l deputat în cercul său de activitate, va pune în execuție princi-piul acela în accepția inversă, adecă că viața bisericescă autonomă n'are a face cu politica.

In restul discursului, oratorul face unele observări la cele relevante de depu-tatul Lázár Pál cu privire la politechnical din Budapesta și salariile învățătorilor, și apoi încheie în aplauzele partizanilor săi.

Conflictul greco-român.

Correspondentul din Constantinopol al ăiarului »L'Ind. Roum.« scrie cu data de 17 Iulie următoarele:

Iminenta aplicare a legii române de represalii causéză emoțiunea cea mai du-rerósă în cercurile elenice din capitala noastră. Mi-a fost dat să asist la o conver-sație între mai mulți Greci, profesori, in-stitutori, comercianți, corespondenți de jurnale eleni și un secretar dela patriar-chatul ecumenic. Se vorbea despre legea română și despre represalii.

Toți erau unanimi în a recunóscē, că această lege va aplica o lovitură mor-tală intereselor elenice în România și erau de părere, că ar trebui cu ori-ce preț gă-sit mijlocul de a se înțelege cu România. Unul dintre interlocutori ăicea: »Ce ne împórtă politica? Decă noi ne vom pierde averea și ne vom ruina pentru plăcerea politice elene, óre guvernul din Atena ne va da de mâncare?«

»Noi trãiam adesea ca frați cu Româ-nii și am găsit în România mijlócele de a ne îmbogăți. Pentru ce se nimicim a-cest isvor? Bulgarii ne-au sărăcit în Ma-cedonia, luând număróse eparchii patriar-chatului. Tóte aceste diecese erau isvóre de venite pentru marea biserică.

»Acum Ioachim al nostru ascultând de guvernul Greciei, va ajunge să piérdă încă câteva eparchii.

»Guvernul din Atena ar fi trebuit să reflecteze înainte de a se arunca în arenă. Nu vede el, că totă Europa e contra nós-tră? Nu înțelege el, că nu putem avea încredere deplină în Turc, căci Turcu-

chiar de n'ar vró s' procedeze contra noastră, — va fi silit de Europa.

»Bulgarii și S'rbii au trecut prin aceeași fază și în sfârșit ei au obținut ceea ce au vrut și guvernul otoman a fost cea dintâi care li-a acordat ceea ce solicitau. De ce s' ne agităm deci fără folos? N'ar fi mai potrivit cu interesele noastre, s' ne înțelegem cu România?»

După aceste cuvinte ale comerciantului grec s'a urmat o lungă discuțiune și s'a sfârșit prin a recunoșce că părerea comerciantului este întemeiată. S'a vorbit și de visita apropiată a ministrului președinte Theotokis la Viena, dela care se așteptă mult. Grecii din Constantinopol dau mare importanță acestei vizite și cred că se va pute face o înțelegere spre a împede ca nimicirea completă a intereselor elenice.

*

Masacrele cele mai abominabile se succedeză fără întrerupere în Macedonia. Bandele elenice își bat joc de măsurile luate de Turci.

Ateniienii își închিপue că prin terórea ce o seamănă prin crudelitățile lor, vor isbuti a suprima sentimentul național al Românilor din Turcia. Spectacolul orfanilor, v'edurilor Românilor din Turcia, din ți în ți mai numeroși, exclude pentru totdeauna comunitatea cu acești călii.

Scirile sfâșietóre se succedeză în disprețul Europei. Chiar acum de curând s'a făcut un măcel oribil asupra a 6 ciobani români. O bandă grecescă de 60 ómeni, cea mai mare parte Greci sosiți de curând din Grecia a năvălit la 28 Iunie st. v. la stănele notabilului român Apostol Hagi Ghoghon. După ce au masacrat cu rafinate crudelitate pe cei 6 ciobani și le-au aruncat trupurile în riul »Indje Karason«, Grecii s'au pus apoi să cânte imnurile lor naționale, pe cari le cântau altădată în timpul r'ebolului independentei.

SCIRILE DILEI.

— 21 Iulie n.

O deputațiune militară la Sinaia. La invitarea Regelui Carol al României, comandantul de corp din Sibiu F.Z.M. Gaudernak de Kis-Demetter însoțit de generalii de brigadă baronul Pflanzer-Baltin din Brașov și I. Tarbuk de Sensenhorst, colonelul St. Sarkotic, șeful statului major, Mihail Șandru, comandantul reg. nr. 2 și alți ofițeri superiori din raionul corpului XII de armată vor sosi la 23 Iulie în Sinaia.

Părintele Alexandru Băieșan din Poiană, într'o corespondență a sa trimisă la »T. R.«, denunță purtările s'elbatice ale unor învățatori de stat excursioniști, cari sub pretext, că părintele nu și-ar fi luat p'ălăria, când d'ensii cântau imnul lor național în tren — l'au insultat în mod barbar.

Dacă direcția căilor ferate acordă înlesniri învățătorilor spre a face »călătorii de studii« prin patrie, ar trebui să le dea și câte un mentor, care s'ei învețe bună cuviință și maniere europenesce.

An agricol excepțional. Secerișul grăului în România a întrecut cele mai optimiste așteptări, astfel, că de pe acuma recolta grăului din acest an e socotită superióră recoltei din ultimele două decenii, scrie »Expr.« Grăul a dat în mijlociu 24 hectolitri la hectar, cu o greutate între 78—82 kgr., astfel că producțiunea totală a grăului e evaluată la 45 până la 47 milioane hectolitri, ceea ce după prețurile actuale reprezintă o valóre de lei 650 mil. aproximativ. Orzul și ovésul de asemenea au dat o producțiune satisfăc'tóre, pășunile sunt mai mult de cât suficiente, viile promit o recoltă bogată, ér porumbul a legat din belșug și e fórté viguros, astfel că și recolta lui e asigurată. Cu alte cuvinte un an agricol cu totul excepțional, spre marea bucurie a agricultorilor.

Marșul instructorilor militari. Soldații cari sunt destinați să fie instructori militari școlari la comunele rurale din România, au fost concentrați pe câmpul Cotroceni, pe timp de 40 de zile spre a fi pregătiți de către cei 40 căpitani și 120 sub ofițeri, plutonieri, instructori, cari au fost numiți în corpul instructorilor militari școlari. De vre-o 3—4 zile esamenul acestor soldați a început cu d-l maior Chiri-

tescu, inspectorul militar general școlar, ér alaltáeri de diminéti sub comanda sa, au făcut un marș militar până la Băneșa. Ajunși la Băneșa, acești instructori în număr de 3165, au executat serviciul în campanie până la ora 1 d. a., când s'a luat dejunul. La órele 4 și jnm. au pornit înapoi la Bucuresci. Pe Calea Victoriei »música și corul de soldați au intonat marșul »Viitorul țerei«, scris într'adins pentru micii dorobanți de către d. C. S. Justin, directorul cancelariei instructorilor militari școlari. Peste trei-patru zile instructorii vor fi desconcentrați.

Expulsarea lui Herman Schroff. Individul neast'p'erat cu barba roșie, care se numia Hermann Schroff și care când a fost dat în judecată pentru delict de presă s'vársit în calitate de redactor la »Kr. Ztg.« s'a purtat ca o babă — după cum aflăm din »R. L.« — a fost expulsat din România. Schroff, după ce întorcându-se din închisóre a mai t'anjit în Brașov câteva timp, deveni imposibil în urma unei afaceri din care a ieșit b'atut și scuipat, fără a fi cerut satisfacție. Din Brașov a trecut în România, după ce s'a revocat decretul de expulsare, căci el mai fusese odată expulsat de acolo. Expulsarea acesta a doua s'a făcut pe motiv, că Schroff, ca agent al societății »Nord. Lloyd« a ademenit numeroși Dobrogeni să emigreze în America, de unde apoi au trebuit să se întórcă despoiați. Schroff s'a stabilit de altmíntrea în America de sud.

Cutremur în America. Se svonesce din New-york, că de Duminecă dimineța s'au simțit 52 de s'guduituri de pământ în Socorro (Texas). Un sat locuit de 2000 suflete e ađi o r'nină. Locuitorii fug sp'riați pe drumul de fer Santa-Fé. Dér nici în trenuri nu sunt siguri de viéță. Temperatura apei în isvórele calde de când cu cutremurul s'a urcat cu 10 grade. În valea Rio Grande s'guduiturile nu mai vor să înceteze. Locuitorii trebuie să stea ziua și nóptea în câmp.

Tovărășiile s'atesci în România. Ministrul instrucțiunii publice d. M. Vlădescu v'ed'nd ródele ce le dau tovrărășiile s'atesci până acum, a invitat printr'o circulară pe învățatori să arate s'atenilor folósele unor asemenea asociațiuni, și s'ei îndemne a se asocia. O circulară în același sens a fost trimisă și preoților din comunele rurale.

Farmacia »La Speranță« a d. Jekelius din Strada Porții va fi deschisă în ziua de 22 Iulie Duminecă, tótá după amiaza.

Producțiuni și petreceri. *Inteligenta română și tinerimea academică din jurul Reteagului* va da la 12 August st. n. 1906 în comuna Reteag (Retteg) în noul edificiu școlar gr. cat. o petrecere de vară. Venitul curat este destinat în beneficiul sf. biserici gr. cat. din localitate. Stațiunea călei ferate în loc. Trenul sosese de către Bistrița la 6^{1/2} a. m. și la 3 óre p. m. De către Clușiú, Deșiú și Zălăh la 10^{1/2} óre a. m. și la 8^{1/2} óre s'era.

— *Tinerimea română din Muréș-Uióra* și împrejurime, invită la Petrecerea de vară, ce se va da în Muréș-Uióra în hotelul erarial la 29 Iulie. Venitul curat e destinat în folosul bisericii gr. cat. din Turdașul român.

Muzica orașului va cânta Duminecă la órele 11^{1/2} a. m. pe promenada de jos, ér Luní s'era la 5^{1/2} tot acolo cu un program variat, în care este și câte o bucată romanescă de Ivanovici.

Astăđi, S'amb'ată în 21 Iulie la órele 8 concertul muzicei orașului (Stadtkapelle) în grădina dela hotelul nr. 1, eventual în sala cea mare. Intrarea liberă. Dirigézá capelmaistrul M. Krause.

Concert în casa de tir. Duminecă s'era va concerta în grădina casei de tir (Schützenhaus), mult apreciatul taraf al lui Dicu. Pentru m'ncări și beuturi bune se îngrijesce restaurateurul. Intrarea gratuită.

În Vila Kertsch va cânta de mâne încep'nd în fie-care s'era muzica dela Cluj a lui Balogh Jancsi.

Aparate fotografice pentru diletanți. Recomandăm tuturor cari se interesează de arta fotografiei, acest sport plăcut și ușor de înv'etat casa speciala prov'edută cu articoli din domeniul fotografiei a firmei fondată în anul 1854. A. Moll k. u. k. Hof-lieferant Wien I Tuhelaben 9. La cerere se trimite preț curent ilustrat.

O serbare în Beiuș.

Sfințirea palatului episcopesc reconstruit.

— Iulie 1906.

În dosul sfinței biserici parohiale, gr. cat. române din Beiuș zidită de fericitul episcop Ignatie Dărăbant, apoi reparată și împodobită de marele Mecenate de vecinică și pie amintire, bunul episcop Michail Pavel, din timpuri străvechi sta ascunsă între uriași plopi, frasinii și tei »curtea vlădicului«, o casă veche de pe vremile întunecate ale feudalismului. În această curte a »domnului de pământ« de pe vremuri, care a fost mai întâi »vlădica latin« era scaunul de judecată al »șpanului« și al celorlalți domni ai curții, în care se dicta pedópsă asupra urgisiților valachii.

Când reparaseră mai anț'rt locuința »c'asnarului« (kasznár), a cărui viță și s'ământă curiosă mai trăiesce încă și ađi, în fundamentul aceleia s'au aflat »fierile« și »perindelele« — cum le d'iceau bieții noștri înaintași bihoreni obezilor — în cari strinși nefericiți români, își bl'astău s'órtea pentru care au fost n'ascuți.

Dér cu vrerea T'at'ului, vremile s'au schimbat: din liberalitatea neuitatei regine apostolice Maria Theresia și a pontificelui Piu al VI-lea ca și prin literile fundamentale confirmatóre din a. 1781 ale fericitului și pururea pomenitului împ'erat Iosif al II-lea domeniul și curtea vlădicească din Beiuș a ajuns în stăp'nierea episcopilor români gr. cat. de Oradea mare.

Dela data acesta domeniul episcopesc s'a schimbat într'un isvor și tezaur îmbelșugat pentru binele și înaintarea poporului românesc. Vrednicii stăp'niitori de pe vremuri ai domeniului, fie-care în felul său, s'au ilustrat ca fapte mărețe, cari împodobesc paginile istoriei poporului românesc. S'au creat și se susțin și ađi cu enorme jertfe ale acestui domeniu: biserici, școle, institute, azile, internate din cari a eșit un șir nesf'irșit al bărbaților români, cari au contribuit la ridicarea poporului românesc la tr'epta vredniciei, înc'at astăđi dela h'arnicia și perseveranța bărbaților puși la c'arma destinului poporului nostru, depinde ca cuv'ntul poporului românesc rostit prin reprezentanții adev'rați ai săi, eventual póte să fie hot'aritor în deliberarea sorții viitoare a scumpei noastre țeri. Patru inși din deputații noștri naționaliști, asupra cărora sunt așintiti ochii țerii, și-au făcut studiile în institutele ridicate la pólele Bihorului.

Vremile deci au dat înspre bine, au dat înainte, îns' curtea episcopescă a r'emas aceeași ca și pe vremile iob'giei, ba la a. 1874 etajul ei de lemn c'ăđ'nd pradă focului, ce amenințase cu distrugere aprópe jum'etatea r'esarit'énă și nordică a Beiușului; a r'emas o casă hodorogită, care nu mai putea cor'espunde exigențelor timpului modern, o »curie« petecitá din timpul feudalismului, care nu se potrivea de loc cu demnitatea unui arhiepiscop român și mai v'ertos nu convenea prestigiului poporului românesc locuitor în absolută majoritate în provincia Beiușului.

Actualul stăp'niitor al curții, fiu eșit deadreptul din popor, fără nici un titlu nemesesc, care nu are s'ei multumescă înalta poziție de episcop decât Atotputernicului Dumneđeu și vredniciei sale proprii, din înălțimea la care stă, fără îndoială cu orizont mai larg și deci cu vederi mai largi, convingându-se, că nici această casă a diecesei, ca și reședința veche din Oradea — de altfel polițienesce declarată de inhabitabilă — nu mai cor'espunde timpului, dar mai v'ertos dorind, să dea și prin înfățișarea impunătoare a aș'ed'mintelor diecesane, lustru diecesei sale de Dumneđeu binecuv'ntate și prin acesta a ridica prestigiul poporului românesc însuși, s'a hot'arit în Domnul a o reconstrui și pe acesta. I-a zidit anume, înspre piață un front în stil roman cu două turnulețe, în frontispiciu cu emblema episcopală. În leğ'atură cu frontul a l'argit'o cu trei odăi

zidite de nou, celelalte le-a reformat în stil modern, în total: locuința episcopului, salele de reprezentație și odăile pentru óspeți 9 la număr; la cap'et i-a adaus 5 odăi pentru directorul domeniului, cu tóte atenansele necesare unei case rațional întocmite, tóte ajustate, mobilate și construite cu apartinențele necesare, nimic l'uxuos, ci totul ales și aranjat, dov'edind gustul exchisit al Domnului casei. În compartimentul episcopului conduce un vestibul drăguț, care pórtă inscripția: »Per cruceam ad lucem«. Tóte acestea dau casei înfățișarea unui palat modern, care împrenună cu institutele de cultură din apropierea lui alc'ătuiesc podóba micului nostru orașel. E m'ang'aritor faptul, că aceste aș'ed'minte, nou' atât de scumpe, împrumutá incontestabil timbru românesc orașului.

În deosebi îns' de suflet înălțátóre a fost sfințenia acestui palat, înf'atpl'ată la 8 a lunei curente. Energicul arhiepiscop pe lângă tóte îngrijirile și ostenelele împreunate și cu zidirea acestei reședințe, a doua în anul abia al treilea al p'astoririi sale în Oradea mare — respective a treia, căci cea dintâi reședință ridicată tot de d'ensul a h'arazit'o primei sale diecese a Lugoșului — a ținut s'o inaugureze și sfințescă însuși. La această s'ar'b'átóre festivă, ca și la masa dată cu această ocazie, a invitat onorațorii și tot ce are ales publicul Beiușului și împrejurime fără deosebire de confesiune și naționalitate, peste 80 de persoane la număr. În fața și în mijlocul cucerniceii asistențe a acestui public în salonul roșu a s'vársit sf. Sfeștanie și în urmă tot Prea Sfinția Sa a stropit casa și norodul. M'ang'arítóre scenă a fost, să veđi cum în ordine exemplară s'au p'ar'ndat cu evlavie Români la s'arutarea Sf. Crucii, ér ceilalți cu cuvenită smerenie primiau stropii de aghiasmă.

După gratulațiunile obiçnuite s'a luat masa gustósă și bogată în mijlocul unei animații generale. La primul pahar de șampanie Prea Sfinția Sa a cetit omagiile adresate Pontificelui papa Piu al X-lea și Majest'ății Sale Regelui nostru, apoi și-a continuat liber toastul cu o dicție romanescă elegantă și cu o vervă oratorică proprie Prea Sfinției Sale, expun'nd scopul și menirea acestui palat, indicate în liniamente palide în introducerea acestui raport, înc'at a fermecat și de ast'adată pe toți ascultătorii. Prea Sfinției Sale i-a urmat Ilustritatea Sa prepositul și vicarul general Dr. A. Laurant rostitind »encomii« guvernului actual al Majest'ății Sale. Vrednicul protopop al Beiușului A. Antal cu voce stentorică apreciează evenimentul, m'anc'and dela cuvintele: »Fericite slugile cari locuesc împrejurul casei tale« — rostite de regina Sabei către împ'eratul Solomon, face elogiul iubitului arhiepiscop în numele clerului și amployaților domeniului. Primarul orașului aduce mulțumita pentru noul juvaer cu care a împodobit orașul. Dr. Ciordaș în termin' c'alduros și dá expresie bucuriei, cu care ia parte și poporul credincios la acest act s'erb'átóresc, național. Acestora li-s'au asociat apoi rostitind omagiale felicitări Dr. G. Cosma în numele poporului credincios greco-oriental, Paul Botlyan în al celui calvinesc și de încheiere Dr. I. Comșa în numele poporului de la țară.

Remarcabil, că tóte cuv'ntările, prin cari cu reverință și dragoste s'au adus bine meritate elogi Prea Sfinției Sale, au fost inspirate de spiritul păcii! Dee Bunul Dumneđeu ca cuvintele să se traducă în fapte, în interesul bunei noastre conviețuirii și al promovării binelui poporului românesc atât de mult cercat din Bihor, pentru care st'aruesce și zoresce energicul arhiepiscop la tot pasul și în tot momentul. Acestei dorințe și st'aruințe i-a dat expresie în termin' precisi și accentuați și cu această ocazie, când a adunat — ca în tot déuna — în jurul său lamura inteligenței romanesce din Bihor.

Tot însul cu scaun de judecată, scie că Prea Sfinția Sa dela Oradea mare este omul asupra cărui fafete ce a s'vársit deja în scurtul interval al p'astoririi sale, au fixat privirile l'umei romanesce întregi, este o personalitate superióră prin ea în-

sași, abstracție făcând de la superioritatea demnității sale.

Gândurile Prea Sfinției Sale asupra întregii vieți îl așază în rindul cugetătorilor, care și-au dat semnătura lămurit de rostul acelor grele probleme sociale și morale ce sunt implicate în opera desvoltării intenționate a poporului românesc.

Nouă tuturorora nu ne restează alta, decât să stăruim cu de-adinsul, a-l înțelege, a-l aprecia și a-l urma.

Teatru român în Făgăraș.

Făgăraș, 19 Iulie 1906.

Onorată Redacțiune!

Prin acesta viu a vă raporta despre producțiunea d-lui Zaharie Bârsan la Făgăraș, ce s'a dat la 10 Iulie și a vă ruga a lua o mică notiță în »Gazeta Transilvaniei« despre rezultatul avut.

S'au jucat: 1) »Sacrificiul«, dramă într'un act de Roberto Bracco. 2) »La icoană«, poezie de A. Vlăduț, declamată de d-șora Olimpia Brașoveanu. 3) »Furtuna casnică«, comedie într'un act.

În toate 3 piesele artiștii au jucat cu multă artă și s'au achitat de rolurile avute spre cea mai mare satisfacție a publicului prezent.

În »Sacrificiul« a eselat d-l Zaharie Bârsan, care a dat o probă de deosebitul său talent în arta dramatică.

D-șora Brașoveanu a declamat cu sentiment poezia »La icoană« dovedind mult talent declamatoric. Din partea tinerimei din Făgăraș i-s'a dat un frumos buchet de flori naturale.

D-șora Brașoveanu a eselat mai mult în comedia »Furtuna casnică«, care a plăcut mai mult publicului. A jucat atât de natural, încât publicul a răsplătit-o prin lungi ovațiuni.

D-l George Stoica, deși încă începător în arta teatrală, a dovedit destul talent artistic și s'a achitat pe deplin în rolul avut în piesa »Sacrificiul«.

Cu un cuvânt producțiunea teatrală a reușit peste așteptările noastre atât din punct de vedere moral cât și material.

Deși totul s'a făcut în fuga mare în decurs de 4 zile, totuși publicul din provincie a alergat la Făgăraș să audă pe Zaharie Bârsan.

Rezultatul material încă a fost destul de bun luând în considerare sezonul de vară și reprezentația circuitului Buffalo, care a atras tot publicul din cercul Șercaia la Brașov. A rămas un profit net de 160 corone, care s'a dat la artiști.

După producțiune a urmat petrecerea cu dans, care a fost foarte animată și a durat până la ziua albă. Au luat parte o mulțime de tineret, studenți, pedagogi, teologi și învățători, cari au venit cu toții să se întinlescă la Făgăraș și să petrecă la olaltă.

Artiștii au rămas încă 2 zile la Făgăraș, Lună și Marți, și Miercuri dimineața au plecat la Sebeșul Săsesc, unde vor da o reprezentație acum Sâmbătă 21 c. Acolo vor juca comedia »Slugă la doi stăpâni«.

Nu pot să trec cu vederea sprijinul călduros ce l'a dat artiștilor d-l Matei Jiga, directorul »Furniceii«, care cu toate că mulți diceau că de astă-dată reprezentația va da flasco, timpul fiind nepotrivit,—nu s'a descurajat și a făcut tot posibilul contribuind astfel în mod eficace la rezultatul favorabil.

Un asistent.

Internatul Pavelian și școala civilă de fete din Beiuș.

(Concurs).

— Fine. —

7) Elevele primite au să aducă cu sine: albituri din fie-care câte 6 bucăți, (fuste 3 să fie din barchet colorat), 12 părechi de ciorapi negri, 12 batiste, 1 ploier 2 părechi de ghete inalte de tot nouă, o manta de primăvară-tamnă de coloré vânăta sau negră, haine de casă: 2 de creton, 2 din barchet și una din stofă de iarnă, de tot durabile, 2 șurțe în formă de haină, o mărmă de iernă, o saltea (strejac); 1 plapomă cu 2 învălitoare; 2 perini cu 4 fețe albe, 2 cearșafuri, 6 ștergare, o față de masă cu 6 șervete mari; 2 pepteni (1 des și 1 rar), 1 perie de dinți una de haine și trei de ghete. Elevele din II, III și IV cl. civ. să-și aducă și câte o ramă rotundă de brodat.

Conscrierea în două exemplare a acestor

obiecte însemnate cu numărul indicat de direcțiunea internatului o vor prezenta superiorității internatului cu ocaziunea intrării lor în internat.

Pentru obiecte rele sau neînsemnate, pentru juvaere (inel, orologiu, brățar etc.) nu se primesc răspundabilitate.

Părinții sunt rugați, ca să-și provadă fetele cu toate vestmintele și obiectele prescrise, căci la din contră ele vor duce lipsă, neputând ține ordinea recerută cu vestmintele lor.

8) Elevele primite în internat au să se prezenteze cu toate cele de lipsă din 3 până în 8 Sept. n. a. c.

9) Tot în acest termen se vor întîmpla și înscrierile regulate, esamenenele corectore și de susceptiune atât la civilă împreună cu internat, cât și la școala elem. din loc. Invocarea Spiritului sfânt va fi în 9 Sept. și în 10 Sept. se vor începe prelegerile regulate.

Elevele, cari nu se vor prezenta în aceste zile de înscriere ulterior numai pe lângă suplice timbrate și motivate se vor primi cu învoirea autorităților superioare școlare. Elevele, cari doresc să învețe privat sunt datorate a se înscrie cu cele regulate la începutul anului școlar, ce decă ar neglija-o, au și ele să recurgă pentru concesiune.

10) Pe clasa I civ. se primesc acele eleve, cari au implinit anul al 9-lea al etății. Primirea acelora, cari au implinit etatea de 12 ani, depinde dela hotărîrea corpului profesoral.

La înscriere elevele de cl. I. civ. are să aducă: testimoniul școl. de pe cl. IV elem. — în lipsa căruia primirea se face numai pe baza esamenului de susceptiune; — atestatul de vaccinare și estrasul matricular. Aceste două atestate au să le prezenteze și acele eleve de pe celelalte clase civ. cari dela alt institut continuă clasele.

Pe celelalte clase civ. primirea se face pe baza testimonului de pe clasa premergătoare.

11) Didactrul la școala civ. e 12 cor. pe an, înscrierea 4 cor., testimoniul școlar 2 cor., programa dela finea anului 1 cor., și fondul de pensie 30 b., total 19 cor. și 30 b., care sumă se plătesce la înscriere.

Didactrul la școala elem. de stat e 6 cor. și fondul de pens. 30 b.

12) Afară de tacele amintite în punctul precedent fie-care elevă de clase civ. are să plătescă taxa lucrului de mână cl. I 8 cor., cl. II 12 cor., cl. III 13 cor. și cl. IV 20 cor.

În anul școl. trecut numărul elevelor interne a fost 91.

Direcțiunea.

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 20 Iulie. Ați să continuat în camera ungară dezbaterile asupra bugetului resortului de interne. La poziția lefurilor fișpanilor deputatul slovac Hodzsa urgităză stergerea instituției fișpanilor, care nu sunt decât corțeșii și agenții guvernului. S'a dis, că fișpanii sunt necesari din cauza naționalităților, der fără temeii. Rakowsky dice, că până acuma a fost de părere, că fișpanii sunt de prisos, astăzi votăză poziția fiind-că e lipsă de fișpan din cauza agitației naționalităților. Brediceanu Coriolan cere asemenea delăturarea instituției fișpanilor și dice că, decă din cauza naționalităților se susțin acestea, să fie desființate posturile de fișpani cel puțin în comitatele maghiare și să le lase numai în comitatele unde pot asupra naționalitățile.

La bugetul resortului agriculturii vorbește socialistul Achim contra celor ce exploatează pe muncitori și pentru secularizarea averilor bisericilor și prelaților. A luat apoi cuvântul Dr. Alexandru Vajda și vorbind de contrastul dintre marii și micii proprietari, cere în favorul celor din urmă parcelarea marilor proprietăți ale comunelor și ale statului, pentru care prezintă o moțiune.

Kisineu, 21 Iulie. »Basarabia« diarul naționalist român care apare aci, publică un articol în care formulează cererile Basarabenilor: să se organizeze într'un partid național democrat din Basarabia, spre a lupta

să obțină organizarea ce a fost promisă prin tratatul dela București din 1812 și consfințită prin regulamentul din 1818. În primul rind limba română să fie introdusă obligatorie în școli, și cea rusă facultativă. Tote dregătorile să fie organizate pe baze democratice, cu drept de vot egal, direct și secret.

Tote pământurile bisericesti să fie naționalizate și să se arendeze țăranilor.

Dacă aceste moșii mănăstirești nu vor îndestula cerințele țăranilor, apoi să se rescumpere moșiile boeresci și să fie naționalizate și date în arânda țăranilor.

Sôrtea țăranilor să fie îmbunătățită prin o lege specială a tocnelilor agricole.

Să se inființeze bănci populare, în fie-care ținut să se inființeze școli după necesitatea locului.

București, 20 Iulie. Doi studenți în medicină mâncând alaltăeri câte o înghețată la pavilionul austriac de la expoziție, au prezentat simptome de intoxicație, Unul din ei, cu numele Gh. Gherman a murit.

Constantinopol, 21 Iulie. Ministrul român la Constantinopol, d-l Papiniu a remis Porței plângerea primarului și a notabililor din comuna Huma, districtul Ghevegheli, cu privire la cei 12 cuțovlahi asasinați de o bandă greacă în ziua de 4 Iulie. Porța va trimite o comisiune de anchetă.

Londra, 21 Iulie. Camera lordilor. — Lordul Fitzmaurice a comunicat că ambasadorii puterilor străine au făcut la 3 Iulie pe lângă ministrul afacerilor străine al Greciei demersuri comune și reprezentații verbale în chestiunea bandelor, cari continuă a comite excese în Macedonia și primesc ajutóre și sprijin la frontiera grecască. În același timp ambasadorii au exprimat speranța că guvernul grecesc nu va omite nimic pentru a pune capăt acestei primejdioase stări de lucruri.

Petersburg, 21 Iulie. Agenția »Westnik« spune că Duma a respins amendamentul grupului muncii tindeând la invitarea poporului să susțină Duma în lupta întreprinsă contra regimului actual. Duma a adoptat cu 197 voturi contra 100 amendamentul lui Petrunkewici, mai moderat, exprimând speranța că poporul va rămâne liniștit și va aștepta rezultatul lucrărilor Dumei.

Petersburg, 21 Iulie. Mulți din deputați părăsesc Petersburgul în cea mai mare grabă.

Petersburg, 21 Iulie. În tot timpul nopții au sosit trupe și artilerie puternică. Comandanții trupelor au ținut o consfătuire și apoi au plecat. Aceste concentrări de trupe sunt puse în conexitate cu disolvarea imediată a Dumei. Deore-ce însă Duma a scos din manifestul său pasagiul vehement, se crede că luarea măsurilor violente contra ei se va amâna.

Petersburg, 21 Iulie. Șeful poliției a invitat prin o circulară pe subalternii săi la o consfătuire. S'a luat în același timp decizia ca în timpul nopții, trupele să stea gata pentru caz de revoltă. Ele au fost distribuite pe stradă.

Bibliografie.

Plantele cunoscut de poporul român, vocabular botanic, conținând numirile populare române, franceze, germane și științifice (latine), precum și o scurtă descriere a plantei, de Z. C. Panțu, custodele institutului botanic din București. Un volum de 400 pagini, cuprindând 3600 numiri populare dela 1600 de specii de plante. Se pôte procura dela librăria N. I. Ciurcu din Brașov, cu prețul de 4 corone, plus 35 bani porto. Se recomandă profesorilor de științele naturale, celor ce se ocupă cu folklorul român și cu stu-

diul limbei, farmacistilor, forestierilor și tuturorora care se interesază de frumoasa știință a botanicei.

Diverse.

Cât durează o țigară. Belgienii sunt cei mai pasionați fumători, ei au ridicat fumatul la înălțimea unei arte. De curînd a avut loc într'un mare club din Bruxelles un matsch de fumat. Era vorba de a se declara șampion acela care va reuși să fumeze mai mult timp ca toți dintr'o țigară, fără bine înțeles ca ea să se stingă în tot timpul matschului. Au luat parte la acest pariș 6 inși, cărora li s'a servit 6 țigări scose din aceeași cutie. Țigările fură aprinse și fiecare fumător se silii să fumeze cât mai încet posibil. Primul termină țigara după 20 minute, deca minute mai târziu fură siliiți să rônunțe alți doi. Celalți 3 concurenți se ținură la înălțime încă o oră. După o oră și 45 minute unul din ei își pârli mustața și lu silii să capituleze. O jumătate de oră după acesta i-se sifriș țigara penultimului. Șampionul societății însă d-l Van der Pollen se ma sustină încă 85 minute. El reușise să fumeze o singură țigară timp de 2 ore și 50 minute.

Concurența limbelor. E în deoște cunoscut că Englezii și Americanii nu voesc să învețe altă limbă decât a lor. Motivul e că ei socotesc că limba engleză e menită să devie limba domnitore în viitor. De fapt limba franceză care în 1806 era vorbită de 19% din populația lumii astăzi e vorbită numai de 12%, pe când limba engleză a căștigat în acest timp de la 12% la 27%. Francezii se plâng amar că o limbă pe care ei o consideră ca barbară face atâtea progrese. Adevărul e însă că Englezii, caută să-și impue limba; dovadă că la exploatarea societății »Romano-Americană« în România au învățat mai curînd țăranii noștri englezesce, decât Americanii românesce.

Arborele călătorului. Arborele acesta curios crește în Madagascar. El n'are ramuri, iar frunzele sale, al căror număr nu trece în general de 24, sunt fixate direct de trunchi. Ele au 1.80 — 2.50 m. lungime, cu o lățime de 1 m. — 1.80 m. și la baza fie-cărei din ele se află o mică cavitate, care conține aproape un litru apă rece și curată, e adevărată providență pentru călătorul obosit.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Traian H. Pop.

Stabiliment de hydrotherapie Wallischof,

stațiune de tren și postă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiament modern

(pe lângă hydrotherapie completă, băi electrice, de aer, sóre, massage, electricisare, gimnastică suedă etc.)

Prețuri moderate.

Cu prospecte și informațiuni mai detaliate stă la dispoziție direcțiunea și medicul stabilimentului

Dr. Marius Sturza.

Grija femeii este pentru binele familiei!

Kathreiner cafea de malt Kneipp

prin modul de producere a lui Kathreiner este gustoasă, ajută sănătății și e i. f. fină, ofere deci cele mai neprețuite avantaje pentru ori-care economie casnică!

La cumpărare să se accentueze espres numele Kathreiner și să se ceară numai pachete originale cu marca de scutire preotul Kneipp.

Cursul la bursa din Viena.

Din 20 Iulie n. 1906.

Renta ung. de aur 4%	113 50
Renta de corone ung. 4%	95.20
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	84 95
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	95 —
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Impr. ung. cu premii	207.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	155.—
Renta de hârtie austr. 4 1/10	99.65
Renta de argint austr. 4 1/10	99 55
Renta de aur austr. 4%	117 85
Renta de corone austr. 4%	99.65
Bonuri rurale ungare 3 1/2%	89 50
Losuri din 1860	159 25
Acții de-ale Băncii ung. de credit 1687.	—
Acții de-ale Băncii austr. de credit 804	—
Acții de-ale Băncii austro-ung.	464.60
Napoleondori.	19.12
Mărci imperiale germane	117.37
London vista	240.15
Paris vista	95 50
Note italiene	95.55

Cursul pieței Brașov

Din 21 Iulie n. 1906.

Bancnote rom. Cump.	18.94	Vënd.	18.98
Argint român	18.80	"	18.84
Napoleond'ori.	19.06	"	19 10
Galbeni	11.20	"	11.40
Mărci germane	117.20	"	117 30
Lire turcesci	21.50	"	21.65
Scris. fonc. Albine 5%	101.—	"	102
Ruble Rusesci	2 58	"	2 58

Dela „Tipografia și Librăria“

A. MUREȘIANU, Brașov

se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adăuga pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandăție.)

Cărți de rugăciuni.

Cărți de rugăciuni întocmite de protopresbiterul Calistrat Căca, cu aprobarea Consistoriului Archiepiscopesc ortodox oriental din Cernaui cuprindând diferite rugăciuni: rugăciunea de seară, cântărea d-l nostu Isus Christos, ingerul păzitor cântărea de laudă pentru sfânta Născătoare. Rugăciunile în zilele de peste săptămână. Liturgia de Duminecă. Acatistul bunei-vestiri. Canone. Rugăciuni de pregătire pentru mărturisire. Rugăciunile din săptămâna luminată. Rugăciunile din ziua Născerei Domnului. Rugăciuni de cuprins felurit etc.

Tote aceste cărți sunt în diferite legături de la cele mai simple până la cele mai luxoase. Tote însă sunt foarte frumoase și elegante. Prețul lor e felurit. În pânză neagră, cu cruce de aur — 75 — 78 cr. ceva mai maru cu 90 cr., 1 fl. 28 cr., 2 fl. 40 cr. Mai garnisite și cu flori 2 fl. 50 cr. Mai departe de tot luxoase, cari se pot face și ca dar de Crăciun în preț de 2 fl. 60 cr., 2 fl. 90, 3 fl. 70, 4 fl. 40, 4 fl. 60 cr. Aceste sunt legate în os alb și negru și sunt de o frumusețe neîntrecută.

Versurile născerei Domnului nostru Isus Christos, — 12.

Visul Născătorii de D-deu — 12.

Sonorul său frumos răsuna tórele plânso-cântării la mormântul Domnului nostru Isus Christos de Usenescu, — 24.—

Epistole a Domnului nostru Isus Christos ce a trimis'o Dumneșen din ceriu, — 24

Unde se mănâncă bine și se beu VINURI curate de Mediaș BERE de Pilsen „Urquell“ prospătă dela cep în fie-care di? La

Restaurantul Schwarzburg în Brașov, Str. Spitalului nr. 20.

De o cercetare numerosă se rógă **C. R. GLIGORE CRISTEA,** conducătorul restaurantului.

23—0

Avis.

Cu prețuri și condiții culante și cu

plată în rate

se capătă:

tóte soiurile de mașini de cusut și bicicile de cele mai fine fabricate, **Mobile** de lemn și fer, **Tablouri, Oglinzi, Ciasornice** de părete și buzunar, **Obiecte de podóbă, Garnitură de salon, Divane, Matrațe, Covóre** de părete și podele, **Coperte,** tóte soiurile de **pânzării, Stofe** pentru Dame, **Haine gata** pentru bărbați și copii, eventual se lucréză haine și după măsură. — Asortiment mare de steaguri naționale.

Szöllösy Zs.

13—20.2565. Brașov, Str. Porții nr. 69.

Cine suferé de Soldină, reumatism

se nu folosescă alta doftorie, decât se cumpere o sticlă de

Fluid de reumatism al Dr. Flesch

care vindecă mai sigur ca ori și care doftorie **Soldină,** reumă, dureri de spinare, Slăbiciuni de mâni și picioré cauzate prin aruncătură, oste-năla, scintire. Se folosește și intern și extern. Efectul se simte în scurt timp și la boale învechite, la care n'au folosit băi séu altă doftorie. — **Se capătă** numai la inventator și singurul producător:

Dr. EMIL FLESCH „Magyar korona“ farmacie. Györ, Baross-ut 24.

Depozit principal pentru Budapesta farmacia **Török J. VII,** Király-uteza 12, și la farmacia „Opera“, Andrássy-ut 26.

1 sticlă de 1/2, decilitru 2 cor. Sticle familiare pentru folosire mai îndelungată 5 cor. Se trimite francate la comandă de 2 sticle micé séu 2 sticle familiare.

42—50.2004.

Apa amară este singurul al purgativ natur' plăcut la beut.

Ape minerale de celebritate universală din isvórele

Proprietatea statului francez.

A nu neglija nici odată a consulta medic, care apa se se folosescă din cele trei isvóre

Célestins. Grand-Grille Hópital.

Se capătă în tóte právállile de ape minerale și la farmaciei. 3—5.2393.

Hótel Central

Brașov, Strada Lungă nr. 1.

Recomandă **45 camere** pentru pasageri din nou mobilate dela **80 cr. în sus.**

Mai departe:

Sala cea mare,

pentru Baluri, Concerte, Banche-te, Nunți etc. montată din nou și escelent iluminată.

De asemenea:

Elegantul Salon Restaurant

spre Strada, precum și

Pivnița de Vinuri (a-la Eszterházy) atât în pivniță cât și în Restaurant pot servi cu bucatărie bună, Bere de Steinbruch și Vinuri curate de Ardeal. 35 — 60.2396.

Strămutare de locuință.

Văd. **PRISKA JENŐ** né moașă diplomată, și-au strămutat locuința, din Strada Sf. Ioan nr. 17, în Strada Hirscher nr. 28. 6—5.2460.

Se primește un ucenic român la măcelăria lui Dumitru N. Căpățina din Strada Hirscher (sub podul Băturșilor) Brașov. 1—5.2475.

Săpun SCHICHT

Marca: **Cerbu séu Cheia.**

Săpunul cel mai bun și cu spor, prin urmare și **cel mai ieftin.** Nu conține ingrediente streine vătămătoare.

Se află pretutindení

Ka cumpărare să se observe, ca pe fie care bucată de săpun se fie numele „Schicht“ și una din mărcile sus indicate.

Prafurile-Seidlitz ale lui MOLL

Veritabile numai decă fie-care cutiă este provădută cu marca de apărare a lui A. MOLL și cu subscrierea sa.

Prin efectul de leuire durabilă al Prafurilor-Seidlitz de A. Moll in contra greutatei lor celor mai cerebice la stomac și páncece, in contra cárceilor și acrelei la stomac, congestiunii cronice, suferinței de ficat, congestiunii de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bóle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii înócce. — Prețul unei cutii originale sigilate Coróne 2.— Falsificătiile se vor urmări pe cale judecătórescă.

Franzbranntwein și sare a lui Moll.

Veritabil numai dacá fie-care sticlă este provădută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll

Franzbranntwein-ul și sarea este fórté bine cunoscută ca un remediu popular cu deosebire prin tras (frotat), alină durerile de goldină și reumatism și a altor urmări de rócó'a. — Prețul unei cutii originale plumbate cor. 1.90.

Săpun de copii a lui Moll.

Cel mai fin săpun de copii și Dame, fabricat după metoda cel mai nou, pentru cultivarea rațională a peléi, cu deosebire pentru copii și adulți. — Prețul unei bucati cor. — 40 b. Cinci bucati cor. 1.80.

Fie-care bucată de săpun, pentru copii este provădută cu marca de apărare A. Moll.

Trimiterea principală prin Farmacistul **A. MOLL** Wien, I. Tucklauben 9 c. și reg. furnisor al curții imperiale.

Comande din provinciă se efectuează dlinic prin rambursă postală

La deposite se se cêrá anumit preparatele provădute cu iscălitura și marca de apărare a lui A. MOLL.

Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști **Ferd. Jekelius, Victor Roth** și en gros la **D. Eremias Nepoși**

Cruce séu stea duplá electro-magnetică

Patent Nr. 86867.

Nu e crucea lui Volta. Nu e mijloc secret. Vindecă și inviorezá pe lângă garanție.

Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boa- se da împrejurării, că le vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra: durerilor de cap și cînti, migrene, neuragie, impedecarea circulațiunei sângelui, anemie, amețeli, tuituri de ureche, bătăie de inimă, sgârciuri de inimă, asmă, anghul greu, sgârciuri de stomac, lipsa poștei de mâncare, re-peală la mâni și la picioré, reumă, podagră, ischias, údul in pat, influenza, insómnie, epilepsia, circulația neregulatá a sângelui și multor altor bóle, cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — in cancelaria mea se află atestate încurse din tóte părțile lumii, cari prefusec cu mulfămire inventiunea mea și ori-cine póte examina aceste atestate Acel pacient. care in decurs de 45 zile nu se va vindeca, i-se retrimité banii. Unde orice încercare s'a constatat zădarnică, rog a proba aparatul meu.

Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis s'ese cor-fun de cu aparatul „Volta“, de ore-ci „Ciasul-Volta“ atât in Germania cât și in Austro-Ungaris a fost oficioș oprit, fiind nefolositor. pe când aparatul meu e in genere cunoscut apreciat și cercetat. Deja iefinătatea crucei male electro-magneticé o recomandă indeosebi

Prețul aparatului mare e **6 cor.** Prețul aparatului mic e **4 cor.**

folosibil la morburii, cari nu sunt mai vechi de 15 an'. folosibil la copii și femei de constituție fórté slabă.

Expediție din centru și locul de vëndare pentru țêrá i streinătate e:c.

MÜLLER ALBERT, Budapesta, V, Strada **VADÁSZ 42 A. E.** colțul strada **Kálmán.**

Avis.

Prenumerațiile la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face și renoi ori și când la 1-ma și 15 a fie-cărei luni.

Domnii abonenți se binevoiască a arăta in deosebi, când voiesc cu espedarea se li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou se binevoiască a scrie adresa lámurit și se arete și posta ultimă. **Administraț. „Gaz. Trans.“**

„Gazeta Transilvaniei“ cu numărul à 10 fil. se vinde la zaraful Dumitru Pop, la tu-tungeria de pe parcul Rudolf